

Мая Сарышвілі (მას საროშვილი) (нар. 1968) Грузінская паэтка. Нарадзілася ў Тбілісі. Скончыла педінстытут імя Сулхан-Саба Арбеліяні, працуе ў школе.

Друкавацца пачала з 1990 году. Аўтарка двух зборнікаў паэзіі “Перакрыццё явы” (2001) і “Мікраскоп” (2007). Удзельніца Festival Poetry International у Нідэрландах (Ротэрдам, 2007). Лаўрэат галоўнай літаратурнай прэміі Грузіі “Саба” за найлепшую паэтычную кнігу (2008).

Жорсткі адказ *Вершы*

* * *

Пах старога паркету. Аскепак
Аранжавага шкла ля самых вачэй.
Хапаюся за думку аб прасторы,
Дзе паважна пагойдваюцца цяжкія карэты
І слімакам сніцца шум дажджу.
А тут няма чым дыхаць,
Быццам малекулы кіслароду
Паштучна загарнулі ў паперу.

* * *

Гарбун, гарбун

Я растаўкла сухія крылцы матылёў
Нацерла імі падпахі

Там цесна
Б’ецца ў цемры дзюба тэрмометра
Няма на што глядзець і няма чаго бачыць
Але разам з крылцамі ўцерлася
Вестка пра шлях

Дзюба сціскае таблічку
На ёй накрэслены
Жоўтыя літары малітваў

Срэбра

Імчыцца ўверх па дзюбе, выліваецца
Са шкла, з пасцелі, з дому, з берагоў...

Цсс... не бойся, квазімода, не дрыжы
Яшчэ не многа снегу на тваім пагорку
Яшчэ чарада не ўцякае ад сцюжы

* * *

Нічога не атрымаецца –
Нават калі ты вывернеш лес,
Нідзе ніводнага кораня.
Падобны да страшнага сну
Неўкарэнены свет.
Гарады, пакладзеныя на асфальт.
Скамянелыя моры.
Куды хіснецца зямля,
Туды і саслізгваюць –
Быццам вялізныя брытвы,
Слізгаюць без перашкодаў...
А мы так упарта,
Адну за адной,
Выцягваем з целаў
Старыя жылы жыцця,
Што хутка ўжо нават
Пчолы не змогуць джаліць
Расстаўленых на ралях
Парцаліанавых нашых дзяцей.

* * *

Чуеш задышлівы подых?
Гэта служанка ў маім пакоі, старая
Ноч, што не можа болей сачыць
За рэчамі. Нават прывіды,
Якіх яна з цяжкасцю гадала,
У твар ёй смяюцца й няма на іх рады.

Фіранкі не могуць стрымаць
Святла, што падае з вокнаў –
На вострых неонавых промнях
Нанізаны сон, зіхатлівыя шыльды
Высмоктваюць кроў са словаў, і мне шкада
Літар – нямых палонніц, пашыхтаваных,
Выстаўленых у вітрыне крычаць да раніцы.
Шклянка з малаком у чорнай ваце.
Усё, што не б'ецца, нават мой тэлефонны
Нататнік, бы крохкая рэч, загорнуты ў чорную вату,
З якой, у дурным алфавітным парадку,
Выдуманая сябры прывітальна махаюць рукой.

* * *

Што па-вар'яцку змяшалася ў гэтай віхуры,
Я шыхтавала па-новаму. Па краях
Дзяцей расставіла рыфмамі,
І рушыла дэманстрацыя,
Як вершы вар'ятаў. Толькі мая
Усмешка, быццам пашкоджанае крыло,
Валочыцца ўнізе нялоўка –
Ні прыбярэш, ні схаваш,
І ўсе яе топчуць нагамі
Ў шматлюдным натоўпе,
А з неба валіцца зліва.
Зірнула ўгору, а кроплі –
Маленькія мегафоны,
І я за кожнай бягу,
І ў кожную вершы чытаю.
Ніводнай не прапусціла,
Вар'ятка! Помню, як лезла
На хісткую сцэну, у поўнай залі.
Як у дзяцінстве, калі памірала мама,
У страху залезла на стол,
Каб Бог
Чуў лепей маю малітву.

Жорсткі адказ

Вы мне казалі, што з чатырох
Я павінна была пакінуць не больш за дваіх,
А я не магла абраць – каго менавіта...
Тым часам яны падрасталі,
Рабіліся моцнымі,
Так што забіць іх стала няпроста.
Быў бы ў мяне адзін –
Усе чатыры разы цалавала б яго,
І ніхто б яму не сказаў, што астатніх
Я прыкончыла дзеля гэтых трох пацалункаў.
Але я, дурніца, не выскрабла іх,
Не прапалола стэрыльнай матыкай,
Не вырвала, быццам гланды,
Так што прабачце.
Думала, нават калі я паслухаю вас,
Мой жывот усё роўна надзьмецца грудочкам –
Так і хадзіла б усё жыццё, носячы столькі,
Колькі дзяцей я забіла, – вечных,
Жахлівых магільных капцоў
На сваім жываце.
Вы мне казалі, што з чатырох
Я павінна была пакінуць не больш за дваіх,
А я не магла абраць – каго менавіта,
Тым часам яны падрасталі, краналі
Пальчыкамі мой твар, вымаўлялі
Першыя словы...

пераклад з грузінскай – Андрэй Хадановіч

© მას სარბვოლო, 2010

© Андрэй Хадановіч, пераклад, 2010